

**ARBETSLIVS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 17/2010 rd**

**Regeringens proposition med förslag till lagar
om ändring av 1 och 14 § i lagen om fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan och av 30 § i språklagen**

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 18 januari 2011 en proposition med förslag till lagar om ändring av 1 och 14 § i lagen om fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan och av 30 § i språklagen (RP 329/2010 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för beredning.

- direktör Johanna Suurpää, justitieministeriet
- regeringsråd Susanna Siitonen, arbets- och näringsministeriet
- organisationssekreterare Anita Spring, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- expert Simopekka Koivu, Finlands Näringsliv.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Ari Pulkkinen och regeringssekreterare Anne Vänskä, social- och hälsovårdsministeriet

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Ålands landskapsregering
- Akava ry.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan och av språklagen.

Enligt den föreslagna ändringen i lagen om fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan ska nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan ansvara för att allmänt bindande kollektivavtal publiceras på antingen finska eller svenska och i översättning till det andra nationalspråket. Nämnden ska se till att ett kollektivavtal som genom ett lagkraftvunnet beslut fastställts som allmänt bindande

avgiftsfritt finns tillgängligt för alla på finska och svenska på ett allmänt datanät i en förteckning över allmänt bindande kollektivavtal.

Till språklagen fogas en hänvisning om att bestämmelser om publiceringsspråket i allmänt bindande kollektivavtal finns i lagen om fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Sammantaget sett anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

Arbetsgivaren ska enligt arbetsavtalslagen iaktta åtminstone bestämmelserna i ett riksfattande kollektivavtal som bör anses vara representativt för branschen i fråga, dvs. ett allmänt bindande kollektivavtal. Arbetsgivaren måste tillämpa kollektivavtalet som om det vore en lag. Skyldigheten att iaktta avtalet gäller både finsk- och svenskspråkiga arbetsgivare, oavsett om avtalet upprättats på båda språken eller om det översatts till svenska.

För att skyldigheten att iaktta kollektivavtalet ska kunna fullgöras måste arbetsgivaren och de anställda ha tillgång till uppgifter om avtalets innehåll. Allmänt bindande kollektivavtal publiceras i Finlex, som är justitieministeriets avgiftsfria Internetjänst för rättsligt material. Ansvarig för publiceringen är nämnden för fastställande av kollektivavtals bindande verkan. Kollektivavtalen upprättas numera i regel på finska och har därför funnits offentligt tillgängliga endast på finska. Vissa har översatts också till svenska, men översättningarna är inofficiella och har inte publicerats i Finlex.

Regeringen föreslår att alla allmänt bindande kollektivavtal härnäst ska publiceras antingen på finska eller svenska och i översättning till det andra nationalspråket. Nämnden för fastställande av kollektivavtals bindande verkan ska vara ansvarig för publiceringen och inköp av översättningar. Propositionen syftar till att tillgodose människors språkliga rättigheter på båda nationalspråken. Särskilt svenskspråkiga arbets-

givare behöver en översättning för att kunna fullfölja skyldigheterna i avtalen. Utskottet anser det ytterst viktigt och angeläget att avtalen publiceras på båda nationalspråken.

Allmänt bindande kollektivavtal ska enligt förslaget publiceras dels som bindande rättskälla på originalspråk, dels som översättning som saknar status som rättskälla. Det betyder att om avtalet och översättningen inte motsvarar varandra, ska det autentiska avtalet gälla som rättsnorm i tolkningsfall. Utskottet ser det som ett minus att allmänt bindande kollektivavtal inte publiceras som bindande rättskälla på båda språken, men konstaterar att arbetsgivare och anställda vars modersmål inte är avtalets språk har stor nytta av översättningen trots att den inte är någon bindande rättskälla. Kvaliteten på översättningarna måste bevakas nog och i förekommande fall åtgärder vidtas för att översättningarna ska bli korrekta och exakta.

Enligt propositionen ska ett allmänt bindande kollektivavtal publiceras i Finlex genast när beslut fattats om att det är allmänt bindande, även om en översättning på det andra nationalspråket ännu inte är tillgänglig. Nämnden ska dock se till att avtalen blir översatta och att översättningarna publiceras utan dröjsmål. Särskild vikt måste läggas vid en snabb publicering av översättningarna, understryker utskottet.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen utan ändringar.

Helsingfors den 3 februari 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Arto Satonen /saml
vordf. Jukka Gustafsson /sd
medl. Anna-Maja Henriksson /sv
Johanna Karimäki /gröna
Merja Kuusisto /sd
Merja Kyllönen /vänst
Esa Lahtela /sd
Jari Larikka /saml

Markus Mustajärvi /vänst
Sanna Perkiö /saml
Paula Sihto /cent
Seppo Särkiniemi /cent
Katja Taimela /sd
Kimmo Tiilikainen /cent
Jyrki Yrttiaho /vänst.

Sekreterare var

konsultativ tjänsteman Marjaana
Kinnunen.